

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Факультет психології та соціального захисту

Кафедра соціальної роботи, управління та суспільних наук

**СОЦІАЛЬНА РОБОТА:
СТАНОВЛЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, РОЗВИТОК**

Матеріали

II Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів, курсантів та молодих вчених
15 листопада 2024 року

Львів – 2024

УДК 316.4.05: 009. 37.032

Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, курсантів та молодих вчених, 15 листопада 2024 р.; [за ред.: Нагірняк М.Я.]. Львів : ЛДУ БЖД, 2024. 118 с.

У матеріалах II Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, курсантів та молодих вчених «Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток» (15 листопада 2024 р.) висвітлюються питання, що стосуються актуальних проблем сьогодення та перспектив подальшої розбудови соціальної роботи на засадах розвивальної парадигми, пріоритетних напрямків застосування інноваційних технологій у практиці соціальної роботи та соціальної політики в Україні в умовах воєнного та післявоєнного періоду, особливостей соціального захисту в секторі безпеки, соціального супровіду, діяльності державних та громадських інституцій у сфері соціальної роботи, провадження соціальної роботи з різними категоріями населення та соціального менеджменту.

Матеріали, що пропонуються читачеві, сприятимуть створенню умов для формування складових професійної компетентності соціального працівника і дозволить формувати адекватну модель діяльності майбутнього фахівця соціальної сфери.

Видання рекомендоване усім, хто цікавиться теоретичними й практичними аспектами становлення та перспективами розвитку соціальної роботи в Україні та світі.

Головний редактор: НАГІРНЯК Михайло Ярославович
кандидат історичних наук, доцент
доцент кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності.

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету психології та соціального захисту
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
(Протокол № 2, від 14 листопада 2024 р.)*

ЗМІСТ

<i>Передмова</i>	3
<i>Білецький О.</i> Волонтерство та соціальна робота в умовах військового конфлікту: підходи до адаптації та інтеграції вразливих груп населення	5
<i>Шевців Ю.</i> Впровадження електронного кейс-менеджменту як сучасного інструменту надання соціальних послуг.....	9
<i>Шмега М.</i> Інструменти реабілітації ветеранів російсько-української війни: досвід, виклики та перспективи	13
<i>Титарчук А.</i> Соціальна робота у воєнний та післявоєнний період (сучасні реалії).....	17
<i>Ковба Д.</i> Індивідуальне консультування ветеранів війни як ефективний метод соціальної роботи	22
<i>Лис В.</i> Забезпечення найкращих інтересів дитини в умовах воєнного часу	26
<i>Думанська О.</i> Роль соціальної роботи у підтримці внутрішньо переміщених осіб у процесі їх реінтеграції	30
<i>Івацшишин О.</i> Проблеми надання соціальних послуг внутрішньо переміщеним особам в умовах воєнного стану ...	33
<i>Сушінець В.</i> Проблеми та перспективи соціального захисту військовослужбовців та ветеранів у контексті сучасних викликів національної безпеки України	38
<i>Костишин Е., Хамуляк Т.</i> Новації щодо здійснення соціального супроводу військовослужбовців, ветеранів війни в Україні	42
<i>Пирожик А.</i> Особливості соціально-психологічного супроводу дітей учасників бойових дій.....	49
<i>Іванів А.</i> Міграційні процеси в сучасній Україні: тенденції та соціальні дослідження.....	55

3. Про охорону дитинства: Закон України від 26.04.2001 р. № 2402-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text> (дата звернення: 15.10.2024).
4. Про утворення Координаційного штабу з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2022 р. № 302. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення: 10.10.2024).
5. Сімакова С.І., Малишко І.В. Міжнародно-правове регулювання соціального захисту безпритульних та бездоглядних дітей в умовах війни. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія: Право. Т. 1. Вип. 76. / голов. ред. Ю.М. Бисага. Ужгород, 2023. С. 60–66. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/54039> (дата звернення: 10.10.2024).

УДК 7.067: 364.652.2-054.73

Олеся ДУМАНСЬКА

Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

Науковий керівник:

к.і.н., доцент **НАГІРНЯК М.Я.**

РОЛЬ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ У ПІДТРИМЦІ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ У ПРОЦЕСІ ЇХ РЕІНТЕГРАЦІЇ

Проблема підтримки внутрішньо переміщених осіб (ВПО) стала особливо актуальною в Україні після початку повномасштабного вторгнення росії в 2022 році. За даними Міжнародної організації з міграції станом на квітень 2024 року чисельність фактичних ВПО складає 3,548 мільйони українців, які були змушені покинути свої домівки через

воєнні дії [3]. Соціальний захист ВПО в умовах війни має базуватися на основі надання соціальних пільг, правової та психологічної допомоги, а також створення спеціалізованої інфраструктури [4]. Відтак, реінтеграція цих людей у нові громади вимагає комплексного підходу, зокрема через соціальну роботу, яка допомагає адаптуватися до нових умов життя, знайти роботу та підтримувати духовно-культурну ідентичність. Як зазначає О. Білецький соціальна робота в сучасному мультикультурному світі спрямована на створення умов для всебічного розвитку всіх груп населення, а також на досягнення розуміння та узгодження різноманітних інтересів і потреб. Це дозволяє ВПО повноцінно інтегруватися в нове співтовариство [1, с. 67].

Сучасні дослідники соціальної роботи з мігрантами загалом і з внутрішньо переміщеними особами зокрема, виділяють три сфери людського життя, в яких відбувається їхня адаптація.

1) Природно-антропологічна сфера передбачає механізми територіальної реабілітації та соціальної адаптації на новому місці. Оскільки ця сфера охоплює системи житла, природи та побутових послуг, особи, переміщені зі своїх домівок, потребують підтримки у формуванні нових ідентичностей на новому місці.

2) Агентно-професійна сфера спрямована на забезпечення професійної адаптації через працевлаштування, розвиток конкурентних якостей, представлення на ринку праці та підтримання професійної діяльності. У цьому контексті соціальні працівники активно співпрацюють зі службами зайнятості, які займаються працевлаштуванням внутрішньо переміщених осіб.

3) Духовно-культурна сфера сприяє підтриманню духовних цінностей та гідності. Основним завданням соціальних працівників є допомога у відновленні та задоволенні духовних і соціокультурних потреб переселенців. Взаємодія цих трьох сфер сприяє зміцненню та активізації адаптаційного

потенціалу особистості, запобіганню негативним впливам та забезпеченню охорони і захисту прав [2, с. 20].

Відповідно до цього підходу, органи соціального захисту населення проводять комплексну роботу з адаптації внутрішньо переміщених осіб із зони бойових дій на новому місці проживання. Соціальні працівники допомагають кожному заявнику вирішити його особисті соціальні, економічні, правові та інші проблеми, сприяють у встановленні або відновленні необхідних соціальних зв'язків.

Соціальні працівники відіграють ключову роль у процесі адаптації ВПО, оскільки забезпечують доступ до соціальних послуг, житла, медичної допомоги та підтримують людей у професійному плані. Крім того, вони сприяють реабілітації та захисту прав переселенців, що допомагає запобігати соціальній ізоляції та психологічним проблемам.

Реінтеграція внутрішньо переміщених осіб – це складний процес, який потребує скоординованих зусиль соціальних працівників, держави та міжнародних організацій. Важливо забезпечити всебічну підтримку переселенців, починаючи з базових потреб, таких як житло і медичне обслуговування, і закінчуючи можливостями для професійної адаптації та соціокультурної інтеграції. Це не лише сприяє зменшенню соціальної напруги, але й допомагає повернути внутрішньо переміщеним особам почуття гідності та соціальної безпеки.

Список використаних джерел

1. Білецький О.П. Культурна ідентичність, як умова соціальної інтеграції внутрішньо переміщених осіб в приймаючу громаду. *Сучасні виклики та актуальні проблеми науки, освіти, технологій та суспільства*: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 1 листопада 2023 р.): у 2 ч. Біла Церква: ЦФЕНД, 2023. Ч. 2. С. 66–67.

2. Григоренко І.О., Савельєва Н.М. Соціальна робота з внутрішньо переміщеними особами в сучасних умовах: навч. посіб. [для студ. і магістр. спец-тей «Соц. робота» і «Соц. педагогіка»]. Полтава : ПНПУ, 2017. 100 с.
3. Звіт про внутрішнє переміщення населення в Україні. Раунд 16. Квітень 2024. IOM Ukraine. URL: https://dtm.iom.int/sites/g/files/tmzbd1461/files/reports/IOM_UKR_GPS_Internal%20Displacement%20Report_Round%202016_UA_June%202024.pdf.
4. Chesakova M., Bortun K., Lohvynenko V., Molotai V., Tymoshyk N. Enhancing Social Protection Policy for Internally Displaced Persons in the Context of War. *Review of Economics and Finance*, 2023, № 21, P. 955–961.

УДК 364:314.151

Остан ІВАЩИШИН

Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

Науковий керівник:

к.і.н, доцент ***НАГІРНЯК М.Я.***

ПРОБЛЕМИ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМ ОСОБАМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Надання соціальних послуг та удосконалення цього питання, стало важливим засобом змін в утвердженні цінності кожної особистості, як у сучасному громадянському суспільстві загалом, так і в його відповідних інститутах. Суспільні зміни в умовах правового режиму воєнного стану, спрямовані на подолання наслідків збройної агресії російської федерації проти України є вкрай необхідними. Таким чином, виявлення та визнання таких проблем, як організація, якість, своєчасність, доступність та охоплення